

De hoogste duinen van Nederland

Terecht is het uitgestrekte duingebied van Schoorl tot ver buiten de provincie Noord-Holland bekend. De hoogste duinen van Nederland. De hoogste top torent maar liefst 54 meter boven het zeewater uit. Op sommige plaatsen zijn de duinen bijna vijf kilometer breed. U fietst hier door uitgestrekte naald- en loofbossen, langs heide en stuivende duinen, over beschaduwde fietspaden en langs brandend zand. En u kunt zien hoe de begroeiing in dit gebied bijdraagt aan het opwekken van duurzame energie.

De route

Start: Bezoekerscentrum Schoorle Duinen, Oorsprongweg 1, 1871 HA Schoorl.

Lengte: ca. 30 km.

RD = rechtdoor, RA= rechtsaf, LA = linksaf, PS = paddenstoel

Met het bezoekerscentrum in de rug RA richting ANWB punt 48. Volg de bordjes 48 naar het knooppunt bij pannenkoekenrestaurant Duinvermaak aan de Duinweg. Vanaf 48 volg bordjes knooppunt 47.

A. 'Ellendige duinen'

De duinen bij Schoorl zijn de hoogste duinen van Nederland. Niet één top aan onze kust haalt de 54 meter van de zogeheten radarpost ten zuidwesten van het dorp. (sterretje op de kaart zetten, dan weten de mensen waar het is) Naast hoog zijn de duinen hier ook heel breed, bijna vijf kilometer. Deze 1800 hectare duinen zijn afgesloten voor auto's waardoor het gebied extra aantrekkelijk is. Aan weerszijden van het fietspad staan duizenden zwarte dennen. Zij zijn hier in het begin van de vorige eeuw met grote volhardendheid aangeplant om 'die ellendige duinen' in toom te houden. Huizen en landerijen raakten zo vaak ondergestoven dat het zand de bevolking tot wanhoop dreef. De bomen moesten het zand op zijn plaats zien te houden. Gemakkelijk ging dat

niet. Veel van de eerst aangeplante dennen voerden zo'n zwaar gevecht met de zoute zeewind en de droge zandgrond dat ze laag en gedrongen uit de strijd zijn gekomen. Gelukkig is niet elke vierkante meter beplant. In de Schoorlse Duinen wisselen de loof- en naaldbossen de heidevelden, valleien en – toch nog! – enkele vlaktes van stuivend zand elkaar af.

Volg ANWB-bordjes richting punt 47.

B. Oud bos

Ongeveer halverwege de Julianalaan ligt aan de rechterkant van het pad een flinke bult houtsnippers. Hier kunt u het zakje dat u in het tasje vindt vullen. Aan uw linkerkant, achter het bosbuffet de Berenkuil, staat een bos dat voor deze omgeving flink op leeftijd is. De heer Staring, geoloog en landbouwkundige, liet het in 1863 beplanten en het bestaat voornamelijk uit grove den en zeeden. Hier komen ook veel korstmossen, kraaiheide en de dennenorchtis voor.

Vanaf knooppunt 47 volg bordjes 46.

C. Heide levert energie

Het Schoorlse duingebied bestaat uit kalkarm zand met weinig schelpenresten. Dat is goed te merken aan de begroeiing. Bomen die van kalk houden, zoals meidoorn en duindoorn, komen hier niet voor. Brem en heide groeien er des te meer. In de droge delen van de duinen zijn struik- en kraaiheide te vinden, in de vochtige duinvalleien dopheide. De heidevelden die aan weerszijden van het fietspad liggen, vormen een belangrijke bron voor biomassa. Biomassa is de verzamelnaam voor alles wat groeit en bloeit, dus bijvoorbeeld hout, gras, riet of tuinafval. Bomen en planten groeien onder invloed van zonlicht. Grote hoeveelheden stengels, bladeren, bloemen en takken leveren bij verbranding energie op. Om te voorkomen dat de heide dichtgroeit met bos rooit Staatsbosbeheer de opschietende jonge boompjes.

Van Schoorl aan Zee, knooppunt 46 naar Hargen aan Zee en knooppunt 20.

D. Stuiven mag weer!

De tijd dat alles op alles werd gezet om het stuivende zand vast te leggen met helmgras, struiken of bomen is al lang voorbij. Nu haalt Staatsbosbeheer op plaatsen waar dat kan juist bomen weg om het zand weer de vrijheid te geven. Zo ontstaat er meer variatie in de duinen en kan de zandhagedis weer warme zandige plekjes vinden om zijn eieren af te zetten. Een stuk voorbij het parkeerterrein van Hargen aan Zee ligt aan uw rechterhand De Baaknol. Hier zijn de oude, eentonige dennenbossen verwijderd om verstuiwing weer mogelijk te maken. De wind stuift het zand op tot duinen en tussen de duinen in kunnen, soms natte, duinvalleien ontstaan. Verstuiwing vergroot de natuurlijke dynamiek in de duinen en daarmee de variatie aan plant- en diersoorten. Het hout van de dennen die hier stonden zijn naar de bio-energiecentrale van Essent afgevoerd. Daar is het hout is voor een groot deel versnipperd en in kleine brokjes aangeleverd aan de bio-energiecentrale van Essent in Cuijk. Hier is het omgezet in groene stroom. Jaarlijks levert Staatsbosbeheer landelijk zo'n 30.000 ton biomassa aan Essent.

Bij Knooppunt 20 richting Camperduin, volg knooppunt 22 langs de Hondsbossche Zeewering.

E. Tussen zee en polder

Wat Schoorl te veel had - duinzand - ontbrak bijna geheel tussen Camperduin en Petten. De smalle duinstrook die er ooit lag, bleek niet bestand tegen het geweld van de zee. In 1793 werd daarom de Hondsbossche Zeewering aangelegd, een bijna vijf kilometer lange en 140 meter brede geasfalteerde dijk en daarmee zonder twijfel het breedste fietspad van Nederland. Dertig jaar geleden is de dijk tussen zee en polder op deltahogte gebracht, op z'n hoogste punt meet hij dertien meter. De dijk tussen Camperduin en Petten moet een storm kunnen weerstaan die gemiddeld slechts eens in de tienduizend jaar voorkomt. Inmiddels maakt de klimaatverandering opnieuw ophoging nodig.

Bij knooppunt 22 RA, bordjes 21 volgen naar knooppunt 21.

F. Rusten en broeden

De plassen in de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder zijn in het verleden gegraven om klei te winnen voor het versterken van de Hondsbossche Zeewering. De afwisseling van water en gras maakt deze polder aantrekkelijk voor trekvogels, die hier graag komen om te rusten of te broeden.

Vanaf knooppunt 21 volg de bordjes van knooppunt 45, terug naar bezoekerscentrum Schoorlse Duinen.

Deze route overlapt deels de Schoorlse Duinenroute van de ANWB.

